

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Leto XV. V Ljubljani, v soboto, 17. septembra 1932. Štev. 107.

Maročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XV.

V Ljubljani, v soboto, 17. septembra 1932.

Štev. 107.

Nekaj načelnih pripomb k socialnemu zavarovanju

Opetovano so že dokazali slovenski gospodarski krogi z besedo in z dejanjem, da so odločno za izvedbo socialnega zavarovanja.

Toda gospodarski krogi so seveda za socialno zavarovanje na drug način, kakor pa nekateri demagogi. Tem je čisto vseeno, kakšno socialno zavarovanje je v danih razmerah mogoče, ti se tudi ne delajo prav nobene skrbi, kako posluje socialno zavarovanje, ker njim je glavno samo eno, kako bi z demagoško agitacijo čim več pridobili sebi popularnosti med delavskimi sloji. Če ni drugače, bi obljubili delavcem tudi modrino z neba, ko pa ne morejo svojih pretiranih obljub izpolniti, pa se zatečejo k napadom na gospodarske sloje in jih dolže, da so oni krivi, če ostanejo njih nemogoče obljube samo prazna pena. Tudi sami se zavedajo, da so njih napadi neutemeljeni in da bi edino pošteno ravnali, če bi delavcem gladko priznali, da so šli v svojih obljubah predaleč, toda te moralne moči nimajo in zato še poostre svoje napade, da bi na ta način prikrili svoj lasten greh. To postopanje traja že od preobrata dalje in odkriva, da tem demagogom sploh ni za socialno zavarovanje samo, temveč samo za izrabljanje zavarovanja v svoje sebične politične namene.

In da je res tako, dokazujejo tudi ti napadi sami. Naj bo kdo pripadnik tega ali onega tabora, mora vendar vsakdo priznati, da se socialno zavarovanje tiče tako delojemalcev kot delodajalcev. Eni ko drugi prispevajo za to zavarovanje, eni ko drugi so zainteresirani na tem, da socialno zavarovanje dobro posluje in da nudi čim več zavarovancem. Delojemalci so zainteresirani, ker njim veljajo vse bonitete zavarovanja, delodajalci pa vsled tega, ker so v nevarnosti, da bodo morali še enkrat prispevati za svojega obolelega nameščenca, če mu nudi socialni urad premalo. Ta skupen interes delodajalca in delojemalca pa nujno zahteva, da oba sloja delata za čim boljše poslovanje socialnega zavarovanja. Če si bosta delodajalec in delojemalec v nasprotju, potem mora neizogibno trpeti tudi socialno zavarovanje samo. Kdor je torej resnično za dobro izvedbo socialnega zavarovanja, ta bo predvsem gleda na to, da doseže med delojemalci in delodajalci popoln sporazum glede socialnega zavarovanja.

Konstatirati moremo, da so slovenski gospodarski krogi šli po tej zdravi poti. Nobenih zahtev glede socialnega zavarovanja niso postavljali, dokler se niso dogovorili z zastopniki delojemalcev. In šele, ko je bil ta sporazum dosežen, so objavili doseženi sporazum in pričeli delati, da bo ta sporazum tudi izveden. Nobenega dvoma ni, da bo s sporazumnim delom delojemalcev in delodajalcev tudi mogoče v kratkem času doseči uresničenje tega sporazuma, ki bo naš delavcem v največjo korist, ne pa delodajalcem, ki sploh osebno ne morejo biti deležni dobrot tega zavarovanja.

Vsled tega pa je tudi jasno, da ne more nihče bolj škodovati socialnemu zavarovanju, kakor tisti, ki hoče motiti sporazumno in složno delo delojemalcev in delodajalcev. Kdor to dela, ta naravnost ubija socialno zavarovanje, pa naj svoje početje zakriva s še tako visokimi frazami. In to je prvo, kar moramo reči na izvajanja »Delavca«. Z ekstraturami še nikdar ni bilo delavstvu pomagano, zlasti pa ne, kadar narekuje ekstraturo samo nestvaren razlog. Samo kopica nestvarnih razlogov pa je sploh vse argumentiranje »Delavca«.

Predvsem treba poudariti, da je že skrajni čas, da pride do temeljite reforme naše socialne zakonodaje. Sedanji zakon o zavarovanju delavcev je bil sklenjen leta 1922., ko so bile naše gospodarske in politične razmere še čisto neurejene. Niti delavstvo, ki takrat še ni imelo svojih de-

lavskih zbornic, niti gospodarski sloji in njih zbornice niso imele takrat priliko, da bi povedali svoje mnenje o tem zakonu. Poleg tega so se takrat zjednačile v socialnem zavarovanju pokrajine, ki so imele že dolgo takšno zavarovanja vpeljana, s pokrajinami, ki ga sploh še niso poznale. Neizogibno je vsled tega bilo, da se je vršilo poslovanje socialnih uradov v vsaki pokrajini drugače. Ni čuda, če je nastopila vsled vseh teh napak kriza socialnega zavarovanja, da je danes socialno zavarovanje na široko razgrnjeno vprašanje. Ta kriza naravnost zapoveduje, da treba izvesti reformo socialnega zavarovanja in sicer temeljito reformo, ki bo dejansko prinesla zboljšanje.

Vse izkušnje v teh dolgih letih pa se strinjajo v eni točki, da so vse napake našega socialnega zavarovanja izvirale iz prevelike njegove centralizacije. Prav za prav izvirajo vse napake v poslovanju iz te glavne in nad vse usodne napake. Je to čisto tehnična napaka, ki sploh nima nič opraviti z raznimi političnimi in drugimi gesli. Moral je res priti »Delavec«, da je v tej konstataciji strogo tehnične napake videl naravnost plemenske sleparije. To iznajdljivost bi si dal lahko »Delavec« po vsej pravici patentirati.

Kadar je napaka ugotovljena, potem jo je treba odpraviti in slab gospodar, kdor tako ne dela. Če je bila centralizacija socialnega zavarovanja usodna napaka, potem je pač treba izvesti decentralizacijo zavarovanja, to pa je namen in vsebina med delodajalci in delojemalci doseženega sporazuma. Kaj hoče mar »Delavec«, da naj

delodajalci in delojemalci sklenejo sporazum zato, da bodo očitno napako še dalje vzdržali v življenju in osnovali socialno zavarovanje na čisto napačni podlagi? Ali je ni bilo dovolj napak, ali ni še kriza socialnega zavarovanja dovolj ostra? Kaj pa bi prav za prav še hoteli?

Ni pa bila centralizacija zavarovanja edina napaka, temveč težka napaka je bila storjena tudi s tem, ker se niso uvaževali posebni interesi posameznih skupin. Je vendar smešno nezgodno zavarovanje izvesti za cnega, ki dela v pisarni v isti meri, ko za delavca, ki je na visoki stavbi v vedni nevarnosti. Kakšna nezgoda pa se vendar more zgoditi v pisarni? Prav tako pa je treba tudi upoštevati, kakšen je standard posameznih skupin. Če more kdo več prispevati za svoje zavarovanje, da si s tem zagotovi boljše dajatve, zakaj bi mu bilo to prepovedano? In če imajo povsod po svetu trgovski nameščenci svoje zavarovanje, zakaj ga pri nas ne bi smeli imeti? Če se je povsod drugod izkazalo kot dobro avtonomno zavarovanje, zakaj se ne bi tudi pri nas? Ali res misli »Delavec«, da se mora postaviti za kitajski zid, da govorimo v njegovem tonu, da vseh teh resnic ne vidi?

Mnogo nepotrebnega razočaranja bi bilo delavcem v socialnem zavarovanju prihranjeno, če ne bi demagoški oziri nekaterih preperevali sporazuma med delodajalci in delojemalci. Sedaj je ta sporazum dosežen in v prvi vrsti v korist delavstva. Kaj bi tudi ta sporazum hotel »Delavec« preprečiti, kaj mu je res tako malo na dobri izvedbi delavskega zavarovanja?

Ali se res bližamo koncu krize?

»Jugoslovanski Lloyd« objavlja izjavo generalnega direktorja Angleške banke, sir Josua Stampa o bližnjem koncu svetovne gospodarske krize. Med drugim je izjavil sir Stamp:

»Predvsem vam moram povedati, da sem optimist in to ne samo vsled svojega temperamenta, temveč ker sem prepričan, da smo na vse zadnje le izplavalci. Na vsak način se bodo posledice krize čutile še dosti časa in do popolnega zboljšanja je še daleč, kljub temu pa smo danes pred dejstvi, ki nam kar narekujejo, da smo optimisti. Sicer pa bi bilo mogoče ritem ozdravljenja tudi pospešiti, če bi se dvignile cene na debelo. Mislim, da je za ta korak baš sedaj prišel pravi psihološki trenutek. Moralo se je počakati, da so padle cene na najnižjo stopnjo in da se na drugi strani izčrpajo zaloge. Vse to se je sedaj že zgodilo in prišel je čas za ozdravljenje. Da bi se moglo to popolnoma izvesti, bi bilo potrebno seči tudi po nekaterih umetnih sredstvih, predvsem pa bi se morala izvajati denarna politika, ki bi bila v skladu s ciljem, ki ga hočemo doseči.

Sistem zlatih rezerv, ki so ga uvedle nekatere države, je imel to posledico, da se je denar podražil. Potrebno je, da bo denarja več in s tem cenejši in to je prvi korak, ki ga je treba podvzeti. Angleška je to storila že pred nekim časom in to ji je samo koristilo. Združene države Severne Amerike gredo sedaj po isti poti in že se vidi, kako se zboljšuje njih gospodarsko stanje. Vem, da je mnogo finančnikov in gospodarskih strokovnjakov, ki so nasprotni sistemu, ki ga zastopam in ki pravi temu sistemu »inflacija«. Jaz pa mislim, da se motijo. Pripominjam, da moj sistem ni inflacija, temveč da bi ga mnogo pravilneje označili z »antideflacijo«.

Množica publike greši, ko kupuje ceneno blago, ker računa s ponovnim padcem cen. Cene se bodo nasprotno dvignile in to je gotovo, kakor je gotovo, da se bodo ljudje, ki se sedaj še boje pred nakupom, odločili, da vendarle kupijo, ker se bodo bali, da bodo cene še bolj narasle. Kakor hitro pa se bo pojavilo povpraševanje, tedaj se bo tudi okreplil duh podjetnosti in

denar se bo vrnil v promet in bo zopet oživil naše gospodarsko življenje.

Tako smo postopali v Angliji in zagotavljam vam, da smo zelo zadovoljni. Uspeh našega načrta za konverzijo dolgov sijajno dokazuje, kako smo imeli prav in v kako veliki meri smo v nekaj mesecih sanirali gospodarsko življenje Velike Britanije.

Sedaj se ta sistem ozdravljenja s pomočjo dviganja cen izvaja v raznih mestih Združenih držav Severne Amerike. Meso, žitarice, posamezni fabrični predmeti rastejo vsak dan v ceni in potrošnja se dviga, mesto da bi padala. Nato govori sir Stamp o nevarnosti, da silno močna ameriška spekulacija nažene cene previsoko navzgor, kar bo imelo le slabe posledice za ameriško narodno gospodarstvo. Zato priporoča, da se pazljivo in z rezervirano pazjo na pretiranosti, ki bi jih zagrešila ameriška spekulacija, da se pa pri tem ne sme izgubiti vere, da je svetovna gospodarska kriza definitivno končana.

Kako pomagati dolžnikom?

Bivši češkoslovaški finančni minister dr. Engliš, ki je eden največjih evropskih finančnih strokovnjakov, piše v »Lidovih Novinah«, kako pomagati dolžnikom. Po njegovem mnenju se ne more pomagati dolžnikom na drug način kot z znižanjem obresti, ker ni računati na splošno znižanje dolgov. To je že nemogoče vsled tega, ker bi se znižanje dolgov moglo izvršiti samo na ta način, da se znižajo vloge v hranilnicah. Če se znižajo obresti, potem se s tem odpravijo slabe posledice deflacije na dolge. Če podjetje tudi po znižanju obresti ne bi moglo obstati, potem temu podjetju sploh ni mogoče pomagati, ker je tako podjetje v resnici nezdravo. Najbolje bi bilo, da bi se splošno znižale vse obresti. Če bi se pa znižale obresti le dolžnikom, potem bi se to moralo izvršiti le z državno pomočjo. Če bi pa država pomagala podjetjem pri obrestni službi, potem bi se smela ta pomoč dati le individualno, potem ko bi se ugotovila potreba vsakega posameznika. Le na ta način bi bilo mogoče preprečiti zlorabe.

Naloge dunajske lesne konference

Predsednik novoosnovanega parlamentarnega odbora mednarodnega lesnega gospodarstva grof Ostrovski je v daljši izjavi označil dopisniku dunajskega lista »Neue Freie Presse« naloge in cilje nove mednarodne lesne organizacije tako-le:

Misel o enotni organizaciji mednarodnega lesnega gospodarstva je nastala iz potrebe solidarnega sodelovanja in njene načelne osnove so bile dogovorjene že na prejšnjih lesnih konferencah, ki so se v primeroma kratkem času vršile v Lyonu, Rimu, Bratislavi, Varšavi in Parizu. Odločilni preobrat v tej smeri se je izvršil to leto na konferenci v Ženevi, ki je bila sklicana na inicijativo Društva narodov. S tem je Društvo narodov pokazalo, kako veliko važnost priznava lesnemu gospodarstvu in obenem pokazalo pot, kako se naj vprašanja lesnega gospodarstva rešijo z mednarodnimi sporazumi. Dočim je vladalo še aprila meseca na konferenci v Ženevi popolno soglasje, je prišlo že na juljski konferenci na Dunaju do nesoglasij o načinu, kako se naj izvede mednarodno sodelovanje v lesnem gospodarstvu. Vsled tega je že na tej konferenci ena skupina držav — z odobravanjem ostalih — žrtvovala nekatere svoje manjše interese in sklenila sporazum ter s tem ustvarila možnost za sporazum na širši podlagi. Ta sporazum je bila začetek praktičnega dela in podlaga za drugo lesno konferenco na Dunaju.

Glavno vprašanje je sedaj razširjenje nove organizacije, ker ni bil namen dunajske konference, da s svojimi sklepi zajame samo države srednje Evrope, oziroma samo države izvoznice, temveč tudi vse druge države in tudi državne uvoznice ter da jih na načelu enakopravnosti privede v novo organizacijo. Konkreten uspeh zadnje konference je ustanovitev permanentnega odbora in določitev njegovega delokroga. Stalni odbor na Dunaju bo središče dela nove organizacije za lesno gospodarstvo. Ustanovitev permanentnega odbora je začetek novih velikih akcij v interesu lesnega gospodarstva.

Popolnoma razumljivo je, da pri tem ne gre za sporazum med državami in za sklenitev trgovskega dogovora. Gre le za ustvaritev stalnih vezi med zainteresiranimi izvoznimi in uvoznimi deželi. Najvažnejše in najbližje vprašanje, ki ga stavijo praktiki v mednarodnem lesnem gospodarstvu, je vprašanje, kako doseči konkretne uspehe. Tu treba razlikovati dva momenta. Večina interesentov je sicer po svojem globokem prepričanju za čim večjo svobodo v gospodarstvu in za privatno inicijativo kot pogojem za vsak gospodarski uspeh. Toda razvoj povojnih gospodarskih prilik in najnovejša velika gospodarska kriza sta povzročila, da se morejo samo s skupnimi akcijami gospodarskih krogov odpraviti zapreke gospodarski delavnosti.

Sklepi dunajske lesne konference so storjeni popolnoma v duhu potrebe skupnih akcij in zato kažejo pot vsem lesnim krogom, kako je mogoče priti iz krize. Konstrukcija sklepov dunajske konference bo v najkrajšem času omogočila izvedbo direktnih komercialnih dogovorov.

Devizni sporazum z Nemčijo

Nemška Narodna banka je sklenila z jugoslovansko Narodno banko sporazum, da se olajša devizni promet med obema državama. Po tem sporazumu se bodo trgovske terjatve obeh držav lahko izplačevale v nemški ali jugoslovanski valuti. Obe narodni banki ne bosta več dolžni izstavljeti raznim interesentom drugih deviz ko svoj nacionalen denar.

Nadalje je bil sklenjen sporazum za postopno mobilizacijo kreditov, ki so zamrzili v Jugoslaviji in v Nemčiji.

Tekstilna industrija in naša trgovinska bilanca

Za 30 milijard smo uvozili v enajstih letih tekstilnega blaga.

V »Politiki« objavljaja pod gornjim naslovom Cedomir Joksimović nad vse zanimiv članek ki zasluzi, da se seznanijo vsaj z njegovimi glavnimi mislimi tudi naši bralci. V svojem članku pravi g. Joksimović med drugim:

Bombaž v Ameriki, volna v Avstraliji, svila na Japonskem, lan in konoplja v Rusiji so bili vsled slabega izvoza eden glavnih vzrokov, da se je pričela velika svetovna gospodarska kriza. Prav to se more reči tudi o izdelanem tekstilnem blagu, ki so ga iz teh sirovin izdelale fabrike na Češkoslovaškem, v Španiji in zlasti na Angleskem, kjer prav tako gazijo v gospodarski krizi samo vsled slabega izvoza tega blaga.

Pa tudi naša država ne dela v tem oziru nobene izjeme, ker je v teku zadnjih 11 let uvozila tekstilnega blaga za 30 milijard dinarjev, kar znaša pri splošnem uvozu v vrednosti 78 milijard, celih 38% vsega uvoza.

Če se upošteva, da smo v teh 11 letih izvozili vsega blaga za 73 milijard, vsled česar je naša trgovinska bilanca bila pasivna za pet milijard, potem mora vsadko uvideti, da moramo zmanjšati uvoz tekstilnega blaga, ker samo ta uvoz ustvarja deficit v naši trgovinski bilanci.

Še težjo sliko pa dobimo, če podrobno pregledamo številke našega izvoza, ker potem vidimo, da dajemo tri četrtine vseh naših kmetijskih pridelkov in živine za tuje krpe. Takšna je slika našega izvoza in uvoza:

V letih 1921 do 1932 smo izvozili	
	milijonov Din
žita (pšenice, rži, ovsa, ječmena in koruze)	za 12.042
živih živali (konj, mul, oslov, goveje živine, svinj, drobnice in perutnine)	za 10.601
živalskih proizvodov (masla, sira ovčjega sira in jajc)	za 5.504
sirovih kož (govejih, ovčjih, kozjih in od divjačine)	za 1.435
pijač (žganja in vina)	za 288
skupno za 29.870	

V istem času pa smo uvozili tekstilnega blaga iz:

bombaža	za 18.207
volne	za 7.162
lanu, konoplje in platna	za 1.744
svile	za 1.654
mešanega blaga	za 1.187

skupno za 29.954

Za uvoženo tekstilno blago smo torej dali vse svoje žito, vso svojo živino in perutnino, vse mlečne proizvode in vsa jajca, vse sirove kože in na zadnje še vse žganje in vse vino. Ali more na vse to še kdo reči, da ni za tujca naš trg tekstilnega blaga nad vse dobičkonosen in da se splača za ta trg se boriti, zlasti pa onim državam, ki največ uvažajo tekstilnega blaga, ko Italiji in Češkoslovaški?

Baš te industrijske države, ki zaslužijo tako ogromno pri nas, pa delač sedaj ovire izvozu naših pridelkov. Skrajni čas je zato, da se tudi mi postavimo na stališče, da dajemo blago za blago in da mora država, ki k nam uvažajo svoje blago, prav veliko sprejeti našega izvoza.

Kako pa imamo pri tem postopati, nam prav nazorno kaže spodnja statistika, ki je sestavljena po uradnih podatkih naših carinarnic in ki je tako jasna, da sploh ne potrebuje nobenega dostavka in nobenega komentarja.

Naše trgovinske zveze z uvoznimi državami v zadnjih 11 letih od 1921—1932.

Države	Izvoz	Uvoz	bilanca
v milijonih dinarjev			
Italija	19.243	11.675	+ 7.568
Češkoslovaška	6.770	14.522	— 7.752
Avstrija	15.415	16.026	— 611
Nemčija	6.264	9.126	— 2.862
Madjarska	4.591	3.409	+ 1.182
Grška	5.080	3.622	+ 1.448
Francoska	2.524	3.060	— 536
Švica	2.926	906	+ 2.020
Anglija	1.036	5.666	— 4.630
Rumunija	3.724	2.355	+ 1.369
Druge države	5.238	17.590	— 12.352
V vsem	72.811	77.957	— 5.146

Naše narodno gospodarstvo v avgustu 1932.

Napredovanje oziroma nazadovanje zaposlenosti delavcev v posameznih industrijskih panogah v mesecu avgustu 1932 kaže sledeča tabela:

Industrijska panoga	Povprečno število zavar. delavcev v avgustu 1932	Prirast (+) ozir. padec (—) od julija 1932 absolutno v %
1. Rudarstvo	8	+ 3 + 60—
2. Poljedelstvo	807	+ 151 + 23.02
3. Gradnja železnic, cest, vodovodov itd.	2.497	+ 206 + 8.99
4. Gostilne, kavarne in prenočišča	3.427	+ 128 + 3.88
5. Industrija kože in gume	1.436	+ 42 + 3.01
6. Higijena	1.721	+ 23 + 1.35
7. Privatni promet	926	+ 5 + 0.54
8. Tekstilna industrija	8.798	+ 37 + 0.42
9. Javni promet	626	+ 1 + 0.16
10. Industrija hrane in pijače	3.555	+ 6 + 0.02
11. Denarni zavodi, samostojne pisarne	480	0 0.00
12. Trgovina	4.232	— 3 — 0.01
13. Mizarstvo	4.144	— 8 — 0.02
14. Metalna industrija	6.193	— 23 — 0.37
15. Gospodinjstvo	7.954	— 50 — 0.62
16. Gledališča, svobodni poklici	1.199	— 9 — 0.75
17. Predelovanje kože	3.248	— 34 — 1.04
18. Grafična industrija	1.130	— 20 — 1.74
19. Industrija tobaka	845	— 16 — 1.86
20. Industrija kamenja in zemlje	4.726	— 109 — 2.25
21. Gradbena industrija	6.964	— 181 — 2.53
22. Centrale za proizvod. sile	604	— 16 — 2.58
23. Gozdno planinska industrija	6.198	— 168 — 2.64
24. Občinski obrati	1.089	— 37 — 3.29
25. Gradnje predmetnih sredstev	274	— 10 — 3.52
26. Oblačilna industrija	4.314	— 217 — 4.79
27. Kemična industrija	1.498	— 87 — 5.49
28. Papirna industrija	1.610	— 126 — 7.26
Skupaj	80.508	— 512 — 0.63

Podatki o rudarstvu so brezpomembni, ker so rudarji načelno zavarovani pri bratovskih skladnicah (zakon velikih števil!).

Poljedelstvo je napredovalo radi sezijske gradnje železnic, cest itd. je napredovala radi regulacije Ljubljane.

Gostilne, kavarne in prenočišča so napredovala radi sezijske, radi raznih prireditvev, radi izredno lepega vremena itd.

Oblačilna industrija, kemična industrija in papirna industrija so najbolj nazadovale. Njihovo nazadovanje je bilo občutno že v predhodnem mesecu juliju.

O točnem sezijskem, konjunktornem in sekularnem razvoju posameznih industrij bi mogoče poročati šele kasneje, ko bo doba statističnih opazovanj primerno velika.

Uvoz lesa v Italijo

»Jugoslovenski Lloyd« objavljaja statistiko o lesnem uvozu Italije. V zadnjih treh letih je Italija uvozila iz posameznih dežel te količine lesa:

	1931	1930	1939
V vsem	1,140.947	1,542.008	1,635.487
iz Avstrije	490.918	584.010	627.459
iz Jugoslavije	404.036	637.910	714.508
iz Rusije	127.315	42.937	29.699
iz Romunije	51.725	65.607	63.168
iz U. S. A.	93.585	13.066	116.497

Kakor se vidi iz te statistike, je uvoz lesa v Italijo padel iz vseh držav razen iz Rusije, katere uvoz se je v treh letih povečeval in to največ na škodo Avstrije in Jugoslavije. Rusija je na ta način prišla v italijanskem lesnem uvozu na tretje mesto.

Kar se tiče letošnjega uvoza ruskega lesa v Evropo, je pričakovati, da se bo ta uvoz še povečal. Iz Arhangelska, glavnega pristanišča za izvoz sovjetskega lesa, je bilo letos natovorjenih na 139 ladij lesa za 117.734 leningrajskih standardov. En standard je 4672 kub. metrov. Nameravan pa je bil letos samo izvoz 96.000 standardov. V primeri z lani bo letos izvoz narasel za skoraj trikratno količino. Največji del te ogromne količine lesa bo šel v Anglijo, kjer bi se moralo po dogovoru z angleškimi tvrdkami plasirati 2.100.000 kub. metrov lesa.

Vse trgovce opozarjamo

na Dopisno trgovsko šolo
Ljubljana Pražakova 8/1.
ki dopisno nauči

vsakočar: knjigovodstvo, dopisje, trg., računstvo, poznavanje blaga in vseh drugih trgovskih ved — in nemščino, angleščino, francoščino in ostale svetovne jezike

Združenje industrijalcev v Novem Sadu

Zbornica za TOI v Novem Sadu je pridržala ustanovitvi novega obveznega združenja industrijalcev na njenem področju. Novo obvezno združenje bo šlo več ko 600 članov in njegov letni proračun bo znašal skoraj pol milijona dinarjev. Članarina bo progresivna in se bo gibala med 100 in 5000 dinarji. V najvišjo kategorijo pa bodo uvrščene samo največje industrije, kakor sladkorne fabrike, cementna fabrika v Beočinu, električna centrala v Novem Sadu, fabrika seruma in fabrika konzerv g. Dungjerskega, pivovarna Lazarija Dungjerskega itd. Tajnik sedanjega prostovoljnega društva vojvodinskih industrijalcev Jovan Grković sestavlja sedaj pravila novega združenja. Za upravnega direktorja novega združenja je imenovan Jovan Grković, za namestitev višjega osebja se bo razpisal natečaj, nižje osebje pa bo nastavil šef urada.

Obiščite automatični bufet

DAJ-DAM

ANGLIJA ZNANJSUJE SVOJ PRORAČUN

Angleška vlada je že pričela izdelovati za prihodnje zasedanje parlamenta nov proračunski predlog, ki bo pomenil novo redukcijo izdatkov. Angleška vlada upa, da bo mogla z raznimi prihranki zmanjšati proračun za devetdeset milijonov funtov. Ves angleški proračun bi na ta način znašal samo 766 milijonov funtov.

MANJSI DOHODKI FRANCOSKIH ŽELEZNIC

Za prvih osem mesecev letošnjega leta so se dohodki sedmih največjih francoskih železniških družb zmanjšali za eno milijardo in pol. Vsi dohodki železnic so znašali samo še 7723 milijonov frankov.

Posvetu

Nedeljeno uradovanje državnih uradov bo ostalo tudi po prvem oktobru. Samo vojaški uradi, sreska načelstva in policijski uradi bodo imeli deljeno uradovanje.

Od početka leta pa do 1. septembra je bilo v Sloveniji 208 insolvent napram 105 v istem razdobju lanskega leta.

Ves upravni odbor hranilnice v Odžacih, najstarejše hranilnice v Vojvodini, je bil aretiran, ker je s špekulacijami in nepravilnim poslovanjem oškodoval vlagatelje za 9 milijonov dinarjev.

R. JUVAN, nožar

Ljubljana, Prešernova ulica 18

Priporočajo svojo zalogo jeklenega blaga: nože, škorje, britve itd. Sprejema vsa v to stroko spadajoča popravila in brušenje.

Ameriške železnice I. razreda zaznamujejo za prvo polletje izgubo v znesku 127 milijonov dolarjev, dočim so imele lani 31 milijonov dolarjev dobička.

Novo fabriko za špirit bodo zgradili na banovinskem posestvu v Butnim v drinski banovini; kapaciteta fabrike bo znašala 600 hl čistega špirta.

Število brezposelnih v Italiji se je od 931.290 koncem julija zvišalo koncem avgusta na 945.972.

Italijanska trgovinska bilanca izkazuje v prvih osmih mesecih letošnjega leta 1.342 milijonov deficita. Izvoz Italije je padel letos od 6.666 milijonov na 4.455 milijonov lir.

Grška žetev tobaka bo znašala letos 25 milijonov ok napram 33.3 milijona ok v letu 1931.

Svetovni mirovni kongres je določil kot splošen mirovni dan 18. maj.

Kongres mednarodnega saveza rudarjev v Vigne-u v Franciji je sklenil 24uren ali 48uren protestni štrajk po vsem svetu, da z njim opozori na slab položaj rudniškega delavstva.

Po centviti socialistične strokovne zveze je v Španiji 446.000 brezposelnih, od katerih je približno polovica organizirana v strokovnih organizacijah.

V Bilbao v Španiji je izbruhnila splošna stavka in je nevarnost, da se stavka vsled hujškarij sindikalistov razširi po vsej Španiji.

Konzum piva pada v Nemčiji in so letos popili Nemci za 25% piva manj ko lani.

Na sovjetskih tleh ob poljski meji je izbruhnila silna epidemija legarja. Poljske oblasti so ukrenile vse potrebno, da ne bo prenešana ta nevarna bolezen na Poljsko.

V podrobnih prodaji je cena petroleja narasla v Angliji za tri pence pri galonu.

Brezposelnih je bilo v Angliji 22. avgusta 2.859.828, to je za 48.000 več, ko dne 25. julija in za 126.000 več, ko v avgustu lanskega leta.

Finančni minister Združenih držav Sev. Amerike je izjavil, da bo ameriška vlada dovolila odgoditev dolgov samo onim državam, ki bodo za odgoditev zaprosile. Odlog bo dovoljen za dve leti proti 3 in pol odstotnem obrestovanju dolgov.

Na njujorski borzi je nastopila besa, ker so vrgli na trg za več ko pet milijonov delnic. Posamezni papirji so nazadovali za eno do štiri točke.

Pri volitvah v državi Maine so dobili demokrati guvernerja in vse tri senatorje. Splošno sodijo, da so te volitve dokaz, da bo pri predsedniških volitvah Hoover propadel.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in likadomače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4—6. — Šelenburgova ul. 3. Telefon št. 22-72

Medić-Zankl kemično čiste, olesane in navadne prstene ter suhe fasadne barve.

Albert Šneletič sobno slikarstvo Ljubljana, Emonska cesta št. 25.

„BUDDHA“ čajne mešanice so najboljše
TEA IMPORT, LJUBLJANA
Telefon 26-26 Večna pot 15 Telefon 26-26

SLOVENIA TRANSPORT LJUBLJANA - TELEFON 27-18

OCARINJENJE

uvoznega in izvoznega blaga po svojem carinskem posr. J. Kladniku, višjem car. insp. v p. — revizija deklaracij — car. reklamacije — rekurzi — carinsko tarifne informacije etc.

PORAST NAŠIH PAPIRJEV V NEW YORKU

Vsled velike hausse na njujorški borzi so porasla tudi naša posojila, ki so noterala:

	6. sept.	9. avg.	8. sept.
	1932	1932	1931
Bler 7%	34-13	33—	58—
Bler 8%	38—	39—	70—
Seligmann 7%	38-50	35—	62-25

Zastoj na konferenci v Stresi

Gospodarska konferenca je nastala, ker so velesile spoznale, da ni mogoče odpraviti sedanje gospodarske krize, če se ne pomaga vzhodnim in srednjeevropskim državam. Položaj teh držav je tako težaven, da mora večino zadeti bankerot, če ne pride kmalu izdatna pomoč. Če bi pa gospodarsko propadle vzhodne in srednjeevropske države, potem bi se pokazal vpliv tega poloma tudi v zapadnoevropskih državah v tako močnem obsegu, da bi se samo še poostrih njih gospodarska kriza in da ne bi bilo niti govora o likvidaciji svetovne gospodarske krize. Da se torej gospodarsko in finančno pomaga vzhodnim in srednjeevropskim državam, je prišlo do mednarodne konference v Stresi. Konferenca sama pa je imela mnogo manjši delokrog, kakor pa bi človek pričakoval z ozirom na njen visoki cilj in program. Formalna naloga konference v Stresi je namreč samo ta, da prouči in zbere material, kako pomagati vzhodnim in srednjeevropskim državam in da na podlagi tega materiala stavi izdelane predloge po lozanskem sporazumu postavljeni komisiji za študij o evropski uniji. Delokrog konference v Stresi je torej zelo ozek in njen pomen mnogo manjši, kakor bi moral človek pričakovati z ozirom na dolga časopisna poročila.

Ceprav je formalni pomen konference v Stresi omejen in primeroma majhen, pa bi mogel postati ogromno velik, če bi bil potek konference ugoden in če bi se konference končala s splošnim in pomembnim sporazumom vseh zainteresiranih držav. Kajti konferenca v Stresi je uvod za svetovno gospodarsko konferenco in kar naravnost barometer za ozračje, ki bo vladalo na svetovni gospodarski konferenci. V tem je tudi oni veliki vzrok, da se udeležuje konference v Stresi tudi Anglija, ki je na poteku pogajanj v Stresi zlasti po konferenci v Ottawi skoraj desinteresirana.

Uspeh konference v Stresi pa je v največji meri odvisen od političnega ozadja, ki kar narekuje ves potek pogajanj ob lepem Gardskem jezeru. In to politično ozadje je tudi razdelilo konferenco na dva, oziroma na tri tabore. Na eni strani je Francija, ki hoče, da s sporazumom zveže vse podonavske države v eno skupnost interesov. Proti temu vstaja Italija, ki se boji, da bi se na ta način ustvaril blok držav, ki bi bil pod vodstvom Francije. Nasprotje obeh teh glavnih taborov obvlada konferenco in skoraj vse delo konference se je dosedaj vršilo v namenu, kako najti kompromis med obema stališči. Praktično bi pomenila zmaga italijanskega stališča, da bi se na podlagi preferenciala sklenile trgovinske pogodbe med posameznimi državami. Dejansko bi to pomenilo, da je sploh vsa konferenca v Stresi odveč, ker takšne trgovinske pogodbe so nekatere države sklenile že pred to konferenco in jo morejo tudi vsak hip skleniti brez ozira na morebitne sklepe v Stresi.

Delegacije velesil skušajo sicer čim bolj izbrisati politično ozadje vse konference, toda vsa njih prizadevanja imajo le neznamenit uspeh, ker ob vsakem novem vprašanju udari politično nasprotje z vso jasnostjo na dan. To se je pokazalo tudi v obeh odborih konference in v vseh njenih pododborih. Obe glavni komisiji konference sta gospodarska in finančna komi-

sija. Prva naj uredi vprašanje izvoza agrarnih pridelkov vzhodnih držav. Po francoskem predlogu se naj to vprašanje reši z mnogostranskimi dogovori med državami na podlagi preferenciala. Ob enem naj se ustanovi poseben fond, ki bi iz carin ali pa na drug način omogočil višjo ceno agrarnim pridelkom. Italija pa je le za bilateralne dogovore, ki bi, kakor smo že omenili, bili v resnici le trgovinske pogodbe med posameznimi državami, za višje cene pridelkov pa naj bi skrbele kontribucije. To nasprotje je nato komplicirala še Nemčija s svojo zahtevo, da se Češkoslovaška izključi iz števila agrarnih držav. Prav za prav pa je Nemčiji le za to, da doseže čim ožjo skupnost z Avstrijo in ustvari tla za »Anschluss«, pa čeprav se o njem niti najmanj ne govori.

Jugoslavija pa je stavila kompromisni predlog, da naj bodo mnogostranski dogovori le osnova za bilateralne dogovore med izvoznimi in uvoznimi agrarnimi državami. Ta kompromisni predlog pa ni prodr.

Tako je dejansko ves dosednji uspeh konference v Stresi v gospodarskem pogledu samo ta, da so vse države za uvedbo preferencialov in da je v tem dosežen znaten napredek, ker so še na konferenci v Zenevi skoraj vse države odklanjale preferencial.

Gospodarska komisija je nadalje obravnavala vprašanje, kakšni kontingenti naj se dovolijo posameznim državam za izvoz njih pridelkov. Nadalje je komisija razpravljala o javnih delih, s katerimi bi se mogla pospešiti agrarna produkcija. O teh vprašanjih so bila izdelana posebna poročila, o katerih bo plenum konference šele sklepal.

Mnogo se je govorilo tudi o prednostnih carinah, s katerimi naj se doseže višja cena za agrarne pridelke. V tem pogledu so bili stavljeni štirje pomembnejši predlogi: Po nemškem predlogu naj bi se dovolil agrarnim državam enkratni carinski popust in jim s tem omogočil izvoz kmetijskih pridelkov po višji ceni. Drug predlog gre za tem, da bi se vrnila agrarnim državam carine in bi te na ta način dobile denar ali za popravilo cen, ali za okrepitev svojih deviznih rezerv. Švica pa predlaga določitev kontingentov za pridelke, za katere bi veljala zvišana cena. In končno se predlaga medsebojna pocenitev izvoznih kreditov, kakor je ta že dogovorjena v trojni italijansko-madžarski-avstrijski pogodbi.

Tudi delo finančne komisije ni rodilo dosedaj še pravega uspeha. Kljub ponovnemu in naglasenemu apelu italijanskega delegata Michelisa, da se dovoli zmanjšanje dolgov Madžarski, Bolgarski in Grški, je finančna komisija ta predlog odklonila. Prav tako je komisija odklonila predlog, da se ustanovi poseben fond, s katerim bi se zamogli agrarni krediti olajšati. Pač pa je komisija sprejela predlog, da se izreče za ustanovitev posebnega fonda za revalorizacijo agrarnih pridelkov. Glede devizne pomoči pa je finančna komisija mnenja, da morajo prizadete agrarne države gledati najprej same na to, da spravijo svoje proračune v ravnovesje in da ozdravijo svoje narodno gospodarstvo.

Končno je komisija še razpravljala o ustanovitvi posebnega stabilizacijskega fonda, s katerim naj bi se pomagalo emisijskim bankam vzhodne in srednje Evro-

pe, ker imajo vse te banke silne devizne težkoče. A tudi v tem pogledu ni prišlo do soglasja vsled odpora Anglije, ki je izjavila, da ne more prevzeti nobene obveze, da bi plačevala v ta fond, ko pa niti njena valuta še ni sanirana. Poleg tega pa je tudi izven Evrope mnogo držav, ki imajo slične devizne težkoče, a v teh državah je Anglija mnogo bolj interesirana, ko pa pri državah vzhodne in srednje Evrope. In na tem odporu Anglije bo po vsej verjetnosti propadlo tudi vprašanje stabilizacijskega posojila.

Rezultat konference v Stresi torej na noben način ne bo velik in zadovoljni smemo biti z ozirom na potek konference, če bo uspeh vsaj skromen. A niti to še ni gotovo, ker že se pričinja novo oboroževanje po svetu, ki bo še poostrih politična nasprotja, ki so že danes glavna ovira tudi pri pogajanjih ob Gardskem jezeru.

HOTEL »METROPOL«

(Miklič), Ljubljana, vis-a-vis gl. kolodvora.
Telefon 27-37.

Izvrstna restavracija in kavarna. — Na razpolago velike, snažne sobe, zmerne cene, solidna postrežba.

Priporoča se F. MIKLIČ.

Nov korak na poti k naši gospodarski osamosvojitvi

Polagoma napreduje delo za našo gospodarsko osamosvojitve. Se vedno pa je vse polno predmetov, ki jih uvažamo iz tujine in ki bi jih mogli izdelovati doma ter s tem ne samo zboljšati naše trgovinske bilance, temveč tudi dati našim ljudem novega zaslužka. In med temi so predmeti, ki se potrebujejo pri nas v tako velikih količinah, da je domačim izdelovalcem teh predmetov uspeh že naprej zagotovljen. Toda še vedno manjka prave podjetnosti in tako izgublamo čas in denar. Zato pa je tem bolj razveseljivo, kadar se najdejo podjetni ljudje, da zgrade novo podjetje in s tem pomagajo, da pridemo do gospodarske osamosvojitve.

Vedno bolj razvijajo se avtomobilski in avtobusni promet je že davno zahteval, da pričnemo doma izdelovati razne avtomobilske potrebščine, če je že nemogoče, da se pri nas ustvari tudi fabrika za avtomobile. V tem oziru je sedaj narejen prvi korak k zbolšanju. V Celju se je sedaj ustanovil pripravljalni odbor, ki hoče ustanoviti v Celju fabriko za avtomobilsko pnevmatiko. Osnovna glavnica bi znašala 6 milijonov dinarjev in nova fabrika bi izdelovala vse vrste pnevmatike in plašče za avtomobile, motorna kolesa in bicikle. Kako silno je potrebna takšna fabrika, dokazuje najjasneje naša uvozna statistika. Na leto uvažamo že sedaj od 40.000 do 50.000 plaščev za avtomobile in motorna kolesa ter okrog 30.000 plaščev za bicikle, v skupni vrednosti okoli 60 milijonov Din. Če bi pa te plašče izdelovali doma, potem bi šlo za sirovine le 10% te vsote iz dežele, ves ostali denar pa bi ostal doma. Poleg tega pa bi bila doma izdelana pnevmatika mnogo cenejša in avtomobilski plašč v teži 45 kilogramov bi veljal mesto današnjih 4000 samo 1500 Din. Samo dravska banovina izda za pnevmatike na leto okoli šest milijonov dinarjev.

Velika narodno gospodarska korist novega podjetja je na dlani in samo pričakovati je, da bodo naši avtomobilisti pridno podpisovali delnice nove fabrike ter s tem koristili ne samo sebi, temveč tudi celoti. Na delo za našo gospodarsko osamosvojitve!

IZVOZ GROZDJA V POLJSKO

Te dni je bil poslan iz Vršca prvi vagon grozdja na Poljsko. Poslano grozdje je vrste »plemenka«. Prevoz na Poljsko bo trajal štiri dni. Če bo grozdje dobro vzdržalo vožnjo, potem je upati, da se prične redno pošiljanje grozdja na Poljsko.

Naš pravi domači izdelek!

Žalostna kronika

Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani je izdalo naslednjo okrožnico o otvorenih in odpravljenih konkurzi in prisilnih poravnava za čas od 1. septembra do 10. septembra 1932.

A. OTVORJENI KONKURZI.

Dravska banovina: Cernetič Slavko, trg., Maribor, Stolna ul. 1.
Savska banovina: Hahn Eduard, Zagreb, Gunduličeva br. 7; Malinarič Antun, postolarski obrtnik, Krk.
Drinska banovina: Finči M. Mento, trg., Sarajevo; Jovanović Dobrosav, hotelir, hotel »Podrinje«, Banja Koviljača.
Zetska banovina: Karahasanović Ibrahim, trg., Plevlje.
Dunavska banovina: Klein Simon i Sin, bivši trg., Bač. Petrovo Selo; Sečević Ivan, trg., Srp. Elemir; Štefanović D. Miloš, trg., Kragujevac.
Moravska banovina: Janošević Veselin, trg., Knjaževac; Trujkanović Radivoj, trg., Zlot; Vukmirović Vladimir, trg., Aleksandrovac.

Vardarska banovina: Popović K. Vasilko, kaf., Leskovac; Sajin Idriz, trg., Skoplje.

B. RAZGLAŠENE PRISILNE PORAVNAVE IZVEN KONKURZA.

Dravska banovina: Hobacher Ana, modistka in trgovka, Maribor, Aleksandrova cesta št. 11; Kasimir Josip, trg. z meš. blagom in deželnimi pridelki, Turški vrh, p. Zavrče pri Ptuj; Lebinger & Bergmann, Litija s podružnico v Gradcu pri Litiji, samolastnik Henrik Lebinger št.; Rapač Jože, posest. in trg. z manuf. blag., Domžale; Vivot Stanko, mizar, Ormož.
Savska banovina: Kozina M., tvornica rublja, Karlovac; Mandić Nikola, pok. Koste, vlasnik kavarne »Corso«, Rab; Vrhovnik i Černe, trgovina boja, lakova, firmna i četkarske robe, Zagreb, Bar. Jelačića 4.
Drinska banovina: Simić Slavko, trg., Sid.

Zetska banovina: Čubrija Kosta pok. Mije, trg., Fatnica (Bilječe).

Dunavska banovina: Turi Josif, sarač, Jaša Tomića.

Vardarska banovina: Petković Jovan, trg., Vranja.

Beograd, Zemun, Pančevo: Radovanović S. Nikola, hotelir, Beograd; Šičanski D. Dragutin i Hugo A. Kun i komp., sopstvenik Drag. D. Šičanski, ovlašt. inž., Beograd.

C. ODPRAVLJENI KONKURZI.

Dravska banovina: Saks Franc, elektrotehnik, Maribor, Erjavčeva ul. 12.

Dunavska banovina: Džuričić Jette, M. Požarevac; Horović Matija, bivši trg., Subotica.

Dr. Pirčeva sladna kava

Gospodje trgovci! Ponudite Dr. Pirčeva sladno kavo Vašim odjemalcem!

je prvovrsten domači izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

Moravska banovina: Gajić Lazar, opančar, Paračin; Magdić Ilija, trg., Zlot; Marković Dušan, zemlj., Paračin; Marković M. Ljubomir, hotelir, Paračin; Milošević Konstantin, Roanda; Milovanović Milenko i žena Mladena, Čepure; Stanisavljević Josif, trg., Zlot; Todorović Milutin, trg., Zaječar.

Vardarska banovina: Koen Avram, trg., Skoplje.

D. ODPRAVLJENE PRISILNE PORAVNAVE**

Dravska banovina: Merješić Jelisava, trg. z meš. blagom, Medvode št. 9; Podlipnik Franc, trg., Tezno pri Mariboru; Vintar Miloš, trg. z mešanim blagom, Sp. Bernik.

Savska banovina: Detoni Vilim, trg., Križevci; Goldberger Julius, trg., Uljanik; Stern Jakob, trg., Zagreb; Schlosberg Hinko i sin Zeljko, trg., Glina; Weinberger S., trg. (lastnik Samuel Weinberger), Karlovac.

Vrbaska banovina: Gasal Salih, trg. mješ. i pomodne robe, Glamoča.

Drinska banovina: Levi J. Albert i David A. Romano, trg., Sarajevo; Muhasilović Sulejman, trg., Sarajevo; Popović Danilo, trg., Sarajevo.

Zetska banovina: Celović i Spanačević, trg. manufakture, Dubrovnik; Širubalo Ahmet, trgovac, Foča.

Dunavska banovina: Čonka Lajoš, opančar, Senta; Hofman Roza, Ilok; Likavec Pavel, trgovac, Vel. Bečkerek; Rona Mikš, trg., Subotica; Šverer Josip i žena Jovanka roj. Limonji, Ocaj (sud Sombor); Tanović i Obradović, trg., Kragujevac.

Moravska banovina: Babić Obren, trg., Kruševac; Vukmirović Vladimir, trg., Aleksandrovac.

Vardarska banovina: Šurković Andjelko, obuçar, Leskovac.

E. ODPRAVLJENA PRISILNA PORAVNAVA V KONKURZU:

Drinska banovina: Papo J. Isak, trgovac, Sarajevo.

* Ostali podatki, n. pr. katero sodišče je razglasilo konkurz (poravnava), kdo je upravitelj mase, se izvedo v tajništvu društva.

** Vzrok, zakaj je bilo postopanje odpravljeno, se izve v tajništvu društva.

Oboroževanje se je zopet pričelo

Vlada Velike Britanije je izdala ladjedelnici nalog, da s pospešenim tempom dovrše naročene bojne ladje. Poleg tega bo dala veliko-britanska vlada naročila za nove ladje.

Tudi nemška vlada je dala naročilo za zgraditev najmodernejših križarke »C«, za katero se je vodil dolgotrajen boj med vlado in parlamentom. Pappenova vlada je sedaj ta boj z naročilom križarke zaključila.

DOBAVA — PRODAJA

Dobave. Strojni oddelek Direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do 26. septembra t. l. ponudbe glede dobave ca. 2200 m zemeljskega kabla. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 22. septembra t. l. ponudbe glede dobave 2000 kg kave, 4000 kg masti, glede dobave mila ter glede dobave 30.600 kg pešnične moke. — Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 3. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 200 m nosilcev in 140 m železa. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

NAŠ IZVOZ SADJA

Po poročilu osrednje komisije za izvoz sadja pri trgovinskem ministrstvu smo izvozili od 1. septembra pa do 10. septembra t. l.: svežih sliv: v Avstrijo 415 vagonov, v Češkoslovaško 414, v Nemčijo 315, v Belgijo 15, v Holandijo 10, na Poljsko 5, v Švico 4, v Francijo 3 in na Madjarsko en vagon. Grozdja smo izvozili: v Češkoslovaško 12 vagonov, v Avstrijo 11 in v Nemčijo 54 vagonov, v Češkoslovaško 24, v Avstrijo 12, v Švico 2 in na Holandsko en vagon.

KLIŠARJE
vseh vrst fotografij
ali risbah
izvršuje
najsolidnejše
KLIŠARNA ST. DEU
LJUBLJANA-DALMATINOVALI3

NAZADOVANJE ŽITNIH CEN

Z vojvodinskega trga poročajo, da je zavlado na žitnem trgu mrtvilo, ki je za to letno dobo nenavadno. Dočim se je druga leta po žetvi trg poživil, se letos to ni zgodilo. Mogoče, da se bo položaj zboljšal po žetvi koruze. Dovozi so bili ta teden zelo slabi, ker je cena prenizka in kmetje zato žita ne prodajajo. Samo oni, ki so v največji denarni stiski, prodajajo žito. Pšenico so trgovci kupovali za največ 115 di-

narjev, samo najboljša semenska pšenica je dosegla ceno 140 dinarjev. Spomladanski ječmen tudi ni imel posebne cene, ker ga pivovarne kupujejo le v neznatnih količinah. Ječmen se je prodajal po 105 Din, dočim se ga je še pred enim mesecem plačevalo po 150 Din. Oves je bil po 90 do 92 Din. Dovozi ovsa pa je bil slab. Tudi cena grahu je zelo padla. Dočim se je plačeval še pred kratkim po 130 Din, so ga sedaj plačevali le po 80 do 85 Din.

Cena ječmenu v Avstriji pada

V zadnjih dneh je zopet padla cena ječmenu. V Avstriji je šla cena pod 26 šilingov za meterski stot. Ker pada še nadalje konzum piva, ni pričakovati, da bi se cena zboljšala. Kljub ponovnemu padcu cene ječmena, pa je ta v Avstriji še vedno za 10 šilingov dražji, ko na Češkoslovaškem.

Irzna poročila

Mariborsko sejmsko poročilo z dne 13. septembra 1932. Prignanih je bilo 10 konj, 14 bikov, 101 vcl, 222 krav in 14 telet, skupaj 361 glav. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu so bile te: debeli voli 1 kg žive teže Din 2 do 3,50, poldebili 1,25 do 2,75, plemenski 1 do 1,75, biki za klanje 2 do 2,35, klavne krave debele 1,25 do 2,25, plemenske 1 do 1,75, za klobasarje 1 do 1,25, molzne 1,50 do 1,75, breje 1,50 do 1,75, mlada živina 2 do 3,50, teleta 3 do 4. Prodanih je bilo 248 kom. — Mesne cene: Volovsko meso I. vrste 1 kg Din 8 do 10, II. 6 do 8, meso od bikov, krav, telic 4 do 5, telečje I. vrste 10 do 12, II. 6 do 8, svinjsko meso sveže 10 do 14.

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek — Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d. Grosuplje pri Ljubljani

KNJIGOVEZNICA JUGOSLOVANSKE TISKARNE LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

REG. Z. Z. O. Z.

NUDI PO IZREDNO NIZKIH CENAH:
SALDA-KONTE, STRACE, JOURNALE
SOLSKKE ZVEZKE, MAPE, ODJEMALNE
KNJIŽICE, RISALNE BLOKE ITD.

ČERNE ALBERT

mizarstvo

Zg. Šiška štev. 209
(pri Remizi) — Telefon 22-97
prevzema vsa stavbna in
pohištvena dela.
Za solidno izvršitev jamči

Kimovec & Co.

d. z. o. z.

trgovina s stroji, gospodarskimi, tehničnimi in športnimi predmeti, gramofoni in ploščami

agentura in komisija

LJUBLJANA
Tržaška cesta št. 10

Brzjav:

Krispercoloniale Ljubljana
Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale

Lastnik:

Josip Verlič

Veletrgovina kolonijalne robe. Veleprazarna kave. Mlini za dišave

LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 33

Zaloga špirita, raznega žganja in konjaka. Mineralne vode

Točna postrežba — Ceniki na razpolago
Ustanovljeno leta 1840

Arh. Vidic Josip, Ljubljana VII
Šiška, Celovška cesta št. 80

Tehnična pisarna

Načrti, proračuni, skice za vse vrste zgradb in notranjo opremo, preskuba parcel-stavbišč, nadzorstvo zgradb in parcelacije zemljišč itd.

UMETNO VRTNARSTVO

nagrobni venci, razne vrtnice, vsakovrstne rože — cvetlice lončenice itd.

ČEH, Ljubljana VII, Gasilska c. 14

TRGOVINA S PAPIRJEM IN PAPIRNATIH VREČ

G. KOVAČ

(Gajeva ul. 2) se je

preselila na Sv. Petra c. 33 (dvorišče)

IVAN JAVORNIK

Mesar, prekajevalec in izdelovalec vsakovrstnih mesnih izdelkov iz svežega in suhega mesa

Lastni izdelki in
moderna hladilnica

LJUBLJANA, Domobranska cesta 7
Stojnica Šolski drevored
Poleg Zmajskega mosta — Telef. 31-57, 27-03
Podružnica Wolfova ul. 12

Ure, zlatnina, optični predmeti

L. VILHAR

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 36

Stavbeno in pohištveno mizarstvo

FRANC BERGANT

Dravljice 108

poleg nove šole v Zg. Šiški

Izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela po lastnih in podanih načrtih

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni listi hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, GREGORČIČEVA 23
Tel. 25-52. Telegram: Tiskarna Merkur

KUVERTA
LJUBLJANA

Karlovška c. 2. Votarski pot 1

TVORNICI KUVERT IN
KONFEKCIJA PAPIRJA

Trgovci, čitajte Trgovski list!